

Tohtorit suomalaisen arkeologian kentässä

Eeva-Maria Viitanen & Timo Salminen

Ensimmäinen Suomessa tehty arkeologiaa käsittelevä väitöskirja valmistui yli 150 vuotta sitten. Vuonna 2011 työelämässä olevien suomalaisten arkeologien joukossa on enemmän tohtoreita kuin koskaan aikaisemmin tieteenalamme historiassa. Tämän artikkelin tavoitteena on selvittää arkeologian tohtoriuden historiaa ja nykypäivää. Analyysin perustana on luettelo kaikista tieteenalalla väitelleistä 1800-luvun puolivälistä syksyyn 2011 saakka (taulukot 1–3).¹ Listaan on otettu mukaan myös muiden alojen kuin arkeologian alla valmistuneita, mikäli työn aihe on ollut arkeologiaa koskeva. Syynä tähän on aiheen lisäksi se, että usein nämä henkilöt ovat olleet aktiivisia arkeologian alalla valmistumisensa jälkeen.

Tarkasteltava ajanjakso voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen. Pioneerikausi kattaa ajan 1850-luvulta 1980-luvulle. Kauden alussa arkeologian opetusta oli vähän ja sen asema yliopistossa epävakaa. Ensimmäinen varsinainen professuuri saatiin Helsingin yliopistoon vasta 1923. Tämän jälkeen tilanne vakiintui ja jatkuu samanlaisena hyvin pitkään, aina

1980-luvulle saakka. Toinen vaihe on lyhyt, vain 1980-luvun alusta 1990-luvun puoliväliin, mutta sen vaikutus ulottuu nykyhetkeen saakka. Viimeinen vaiheen kehityskulku 1990-luvun loppupuolelta alkaen jatkunee vielä ainakin kuluva vuosikymmenen ajan.

Pioneerit suomalaista arkeologiaa luomassa

Ensimmäisessä vaiheessa arkeologia ei ollut vielä itsenäinen oppiaine, vaikka sitä saattoi Helsingin yliopistossa opiskella jonkin verran. Oli myös mahdollista hakea oppia ulkomailta, kuten teki esimerkiksi J. R. Aspelin. Ruotsissa ja Tanskassa arkeologia oli jo edistyneempi tieteenala ja opetusta oli enemmän. (Salminen 1993, 14–17.) Opinnytytteitä arkeologisista aiheista saatettiin tehdä muiden oppiaineiden alla ja ensimmäinen väitöskirja, K. A. Bomanssonin tutkimus Ahvenanmaan muinaisuudesta valmistui historian alalta vuonna 1858 (ks. myös Ahl-Waris 2011). Aspelin väitteli vuonna 1876 Suomen ja Pohjoismaiden historiassa. Aspelinin saatua nimityksen ylimääräiseksi professoriksi 1877 tuli mahdolliseksi myös väitellä arkeologiaan erityisestä anomuksesta ja Hjalmar Appelgren(-Kivalo) oli ensimmäinen sinä aikana väitellyt vuonna 1891. Häntä seurasi jo vuonna 1892 Theodor Schvindt (ks. myös Sihvo 2001).

¹ Lähteinä on käytetty Helsingin, Oulun ja Turun arkeologian oppiaineiden verkkosivuilta löytyviä luetteloita opinnäytetöistä, jotka alkavat pääosin 1980-luvulta. Lisäksi molemmat kirjoittajat ovat tehneet selvityksiä sitä aikaisemmista opinnäytetöistä käyttäen erilaisia arkistolähteitä. Kiitokset myös Christian Carpelanille, Janne Ikäheimolle, Kristiina Norlamolle, Milton Nuñezille, Marianne Schaumann-Lönnqvistille sekä monille väitelleille, jotka vastasivat kyselyihin.

Aspelin nimitettiin siis henkilökohtaiseksi ylimääräiseksi pohjoismaisen arkeologian professoriksi, josta virasta hän sitten siirtyi valtionarkeologiksi vuonna 1885. Tämän jälkeen arkeologian opetus käytännössä taukosi 1910-luvulle saakka huolimatta hankkeista oppituolin perustamiseksi. Tohtoreista erityisesti Appelgren-Kivalo kunnostautui jälkimmäisten toimien parissa. Vuonna 1909 väitelleestä Julius Ailiosta tuli dosentti 1910 ja hän käynnisti arkeologian opetuksen Helsingin yliopistossa uudelleen samana vuonna; tämän jälkeen mahdollistui myös arkeologian ottaminen tutkintoaineeksi ilman eri anomusta (Salminen 1993, 25–27). Ailio ja vuonna 1911 väitellyt A. M. Tallgren hakivat molemmat arkeologian professuuria, kun oppituoli lopulta perustettiin 1921 (Salminen 1993, 36–39). Tallgren valittiin ensimmäiseksi professoriksi ja hän astui virkaan Ailion tekemän valituksen tultua kumotuksi 1923.

Arkeologian alkuaikoina tohtoreita valmistui kohtalaisen rauhalliseen tahtiin: 1920-, 1940- ja 1970-lukuja lukuun ottamatta tehtiin 2–3 väitöskirjaa vuosikymmentä kohti (taulukko 1).² Ennen vuotta 1984, jolloin väiteltiin ensimmäisen kerran muualla kuin Helsingin yliopistossa, arkeologisista aiheista väitelleitä tohtoreita oli valmistunut 23. Pääaineenaan arkeologia väitteli 17 filosofian kandidaattia ja muissa oppiaineissa, lähinnä taidehistoriassa ja historiassa, kuusi henkilöä. Mukaan mahtuu myös yksi ulkomailla arkeologiasta väitellyt, sillä Carl Axel Nordman teki väitöskirjansa Kööpenhaminan yliopistossa.

Tutkinnon prosessi erosi hiukan nykyisestä, sillä vuoteen 1952 saakka väiteltiin filosofian lisensiaatiksi ja tohtorin arvon sai promootiossa. Oli siis kaksi tutkintoa, kandidaatti ja lisensiaatti. Kandidaatille voitiin antaa maisterin ja lisensiaatille tohtorin arvo. Tämän

² Historioitsijoiden väitöksissä on myös notkahdus 1920-luvulla, jonka syyksi arvellaan paitsi sodan aiheuttamia ongelmia rekrytoinnissa, niin myös vasta itsenäistyneen valtion tarjoamia työmahdollisuuksia sekä niiden mieltämistä tutkijanuraa merkittävämmiksi toimiksi. (Strömberg 1998a, 45–46.)

jälkeen lisättiin erillinen filosofian lisensiaatin tutkinto ennen tohtoroitumista.³ Ensimmäisen vaiheen loppupuolella valmistui kaksi filosofian lisensiaattia, jotka eivät ole kumpikaan toistaiseksi väitelleet.

Tutkimusten aiheet käsitelivät pääosin Suomen arkeologiaa. Rautakausi dominoi jossain määrin kahdeksalla väitöskirjalla, mutta kivikausi ei ole kaukana perässä viidellä tutkimuksella. Keskiakaa käsiteltiin vain niissä töissä, jotka tehtiin muihin oppiaineisiin eli historiaan ja taidehistoriaan. Ulkomaisista aiheista tehtiin neljä väitöskirjaa.

Tohtorien määrää suhteessa kaikkiin maisterin opinnot suorittaneisiin nähden on vaikea selvittää ajalta ennen 1960-lukua, mutta 1950-luvun loppupuolelta vuoteen 1975 mennessä valmistui Helsingissä ja Turussa ainakin 30 arkeologia ja samalla aikavälillä väitteli viisi arkeologia. Noin joka kuudes valmistunut siis aloitti ja saattoi jatko-opintonsa päätökseen – jatko-opinnot aloitaneita on ainakin 1960-luvulta alkaen ollut enemmän kuin niitä, jotka ovat saaneet työnsä valmiiksi.⁴

Laskemalla filosofian kandidaatiksi valmistumisen ja väitöksen välillä kuluneen ajan saattaa arvioida työhön kulunutta aikaa. Työhön käytetty aika vaihteli 5 ja 21 vuoden välillä ja keskiarvoksi tulee noin

³ Ensimmäiset lisensiaatintutkielmat tehtiin 1960-luvun alussa. C. F. Meinander (1954) ja Ville Luho (1956) väittelivät vuoteen 1956 saakka kestäneellä siirtymäkaudella eli heidän ei tarvinnut tehdä välitutkintoa (Strömberg 1998a, 40).

⁴ Helsingin yliopiston seminaarikirjoissa on tallennettuna osanottajalistat suurimmasta osasta pidettyjä seminaari-istuntoja ja ennen 1970-luvun puoliväliä – lukuun ottamatta vuotta 1965 – niistä ei löydy lisensiaatti- tai jatko-opetusseminaareja. Marianne Schauman-Lönnqvistin mukaan professori Meinander ei järjestänyt tutkijaseminaareja (henk. koht. tiedonanto 9.11.2011). Vuoden 1965 listoissa on mukana 10 henkilöä, joista puolet ei koskaan väitellyt. Vastaava kehitys on todettu myös historian tutkijaseminaarien osallistujista eli keskimäärin noin puolet on lopulta väitellyt (Strömberg 1998a, 43).

10,5 vuotta.⁵ Lisensiaatintutkielman lisääminen saattoi pidentää valmistumisaikaa ainakin hiukan, sillä vuoden 1952 jälkeen valmistuneista useimmat käyttivät työhön enemmän kuin tuon keskiarvoajan. Opinnäytteet tehtiin ilmeisesti useimmiten muiden töiden ohella, vaikka apurahojakin toki oli saatavilla jo varsin varhain.

Tohtorius merkitsi noina vuosikymmeninä lähes varmasti akateemiseen uraputkeen asetumista. Tämä näkyy siinä mihin arkeologian tohtorit päätyivät. Suurin osa valmistuneista ryhtyi dosentiksi. Yliopistopuolella merkittävintä virka on tietysti professuuri ja seitsemän tohtoria päätyi professoriksi. Kolme muuta sai eläkkeelle siirrettyään professorin arvonimen. Myös esimerkiksi historian alalla kolmasosa tohtoreista työllistyi yliopistovirkoihin, mutta tohtoritason virkoja oli tarjolla huomattavasti enemmän (Strömberg 1998b, Tabell 7).

Akateemisen uran lisäksi tohtorius oli myös museovirkauralla käytännössä välttämätön vaatimus merkittävään johtavaan virkaan pääsemiseksi Muinaistieteellisessä toimikunnassa ja myöhemmin Museovirastossa. Tohtorien joukossa onkin viisi valtionarkeologia. Lisäksi esihistorian osaston tai toimiston johtajina toimi ainakin kuusi tohtoria – viimeisten työura päättyi 2000-luvun alussa. Myös useimmat professoreista olivat virkauralla museoalalla ennen professorin viran saamista. Tohtorit olivat 1980-luvulle saakka eittämättä alan kermaa, sillä vain heillä oli mahdollisuus päästä ylimpiin virkoihin kaikilla työmarkkinoiden osa-alueilla.

Tämän ensimmäisen vaiheen tohtoreista viimeinen eli Pirkko-Liisa Lehtosalo-Hilander on suuri poikkeus verrattuna muihin: hän ei koskaan saanut vakinaista virkaa Museovirastosta tai yliopistolta. Hän oli dosentti ja hoiti useita viransijaisuuksia, mutta hän on eittämättä ensimmäinen akateemisesti todella

⁵ Myös historian tutkijoiden tutkintojen väliin jäävä aika oli keskimäärin sama 1800-luvun lopulta 1980-luvulle eli noin 10 vuotta (Strömberg 1998a, 44–49).

korkeasti koulutettu pätkätyöläinen arkeologian alalla.

Filosofian maisterit eturintamassa

Toinen vaihe alkaa siis 1980-luvun alkupuolelta, jolloin Jukka Luoto väittelee Turun yliopistossa ensimmäisenä arkeologina Helsingin yliopiston ulkopuolella (taulukko 2). Jaksos loppu sijoittuu 1990-luvun puoliväliin, jonka jälkeen väitellään keskimäärin kerran joka vuosi. Lisäksi samaan aikaan (1998) mukaan tulee kolmas tohtoreita tuottava yliopisto eli Oulu.

Toinen vaihe on näennäisesti samanlainen kuin aiemmat vuosikymmenet eli tohtoreita valmistuu 2–3 vuosikymmentä kohden. Eroa on kuitenkin se, että nyt tutkinnon saattoi suorittaa kahdessa yliopistossa – voisi olettaa että kun tekijöitä oli potentiaalisesti enemmän, niin myös valmistuneita olisi tullut enemmän. Näin ei kuitenkaan tapahtunut ja vähäiset valmistuneet tutkinnot jakautuvat puoliksi Helsingin ja Turun kesken. Arkeologiasta valmistuneita filosofian kandidaatteja on samaan aikaan yli 60 ja tohtoreita neljä eli vain joka viidestoista valmistunut päätyi tohtoriksi. Filosofian lisensiaatteja, jotka eivät ole tähän mennessä väitelleet, valmistui samaan aikaan neljä. Muiden oppiaineiden alla väitteli arkeologisista aiheista viisi henkilöä. Kaudelle kuuluu myös kolme ulkomaalaisissa yliopistoissa tutkintonsa suorittanutta tohtoria, jotka valmistumisensa jälkeen ovat toimineet Suomessa.

Syytä valmistuneiden tohtorien pieneen määrään voi lähinnä vain arvailla ilman laajempaa kyselytutkimusta jatko-opintoja aloittaneiden ja ne kesken jättäneiden keskuudessa. Jatko-opinnot tuskin olivat kuitenkaan sen suuremmassa epäsuosiossa kuin aiemmin. Helsingin yliopiston arkeologian oppiaineen 1980-luvun seminaarikirjoihin talletettujen osallistujalistojen ja osin kirjoittajien omien kokemusten perusteella tutkijaseminaareissa istui suuri määrä jatko-opiskelijoita. Moni siis aloitti, mutta vain hyvin harva sai jatko-

opintonsa loppuun. Yhtenä syynä voivat olla muutokset työelämässä – 1970- ja 1980-luvulla valmistuneet päätyivät melko nopeasti erilaisiin vakinaiisiin tehtäviin museoissa ja Museovirastossa. Maisterin tutkinnolla saattoi saada kaikenlaisia alan työpaikkoja, jopa johtotehtäviä.

Samaan aikaan vaatimukset väitöksen sisältöön ja laajuuteen nähden kasvoivat hieman aiempaa suuremmiksi. Työn ohella oli yhä vaikeampaa yrittää saada aikaan väitöskirjaa. Yliopistoissa oli tosin jatko-opintovirkoja eli ainakin kolme assistentuuria ja jopa Suomen Akatemia rahoitti jatko-opintojen tekemistä Suomessa ja ulkomailla. Nämä eivät kuitenkaan tuottaneet kovinkaan monia tutkintoja. Muita apurahoja oli aika hankala saada ainakaan Suomen arkeologian tutkimukseen 2000-luvun alkuun saakka – hakemuksia kylä tehtiin.

Arkeologian laitoksille tehdyt neljä väitöskirjaa käsittelivät Suomen arkeologiaa, mutta samaan aikaan muihin aineisiin tehdyt viisi työtä käsittelivät pääosin Välimeren alueen ja antiikin arkeologiaa. Kansainvälisiin aiheisiin sai rahoitusta suomalaista helpommin, joten niiden valmistuminen oli todennäköisempää. Lisäksi antiikintutkimuksessa tohtorius on ollut jo alusta alkaen lähes välttämättömyys tutkijanuralle. (Vrt. Viitanen 2006.) Mielenkiintoista on myös se, että kaksi ulkomaille tehtyä väitöskirjaa käsitteli Suomen kivikautta – vain yksi ulkomaille tehty työ käsitteli Välimeren alueen arkeologiaa.

Pääaineenaan arkeologiaa opiskelleet tohtorit ovat päätyneet museoihin tai yliopistolle – yhdestä on tullut professori. Yhtä lukuun ottamatta kaikki ovat tietääksemme dosentteja. Myös muista aineista valmistuneet ovat päätyneet pääosin yliopistovirkoihin ja useimmat ovat dosentteja.

Tohtoritehtailua

Laihanlaisen puolentoista vuosikymmenen

jälkeen alkoi sitten käsittämätön rikkauden aika. Vuoden 1996 jälkeen on Suomessa väitellyt 39 henkilöä kolmessa arkeologian oppiaineissa ja näiden lisäksi muissa aineissa tai ulkomailla ainakin 16 henkilöä (taulukko 3). Arkeologian oppiaineista Oulun yliopisto johtaa tällä hetkellä valmistuneiden tutkintojen määrässä 16 tohtorilla, Helsinki on seuraavana 13 tutkinnolla ja Turku pitää perää kymmenellä valmistuneella.

Väitöskirja valmistuu nykyään keskimäärin 12,5 vuodessa – aikaa käytettiin neljästä vuodesta 33 vuoteen.⁶ Verrattuna vuosien 1990–2005 välisenä aikana valmistuneisiin maistereihin – 190 henkilöä – voidaan todeta että noin joka viides ryhtyi jatko-opiskelijaksi ja sai myös työnsä valmiiksi. Samaan aikaan valmistuneita lisensiaatteja, jotka eivät vielä ole väitelleet, on yhdeksän. Lisensiaatintutkimuksen pakollisuus poistui jo 1980-luvun aikana, mutta useimmat väitelleistä suorittivat tutkinnon siitä huolimatta aivan viime vuosiin saakka.⁷ Välitutkinnon häviämällä ei siis ole ollut kovin suurta vaikutusta tohtorin tutkinnon valmistumisaikaan.

Aiheissa dominoivia ovat ulkomaiset, varsinkin Välimeren aluetta käsittelevät teemat, joista tehtiin yli puolet kaikista väitöskirjoista (20 kpl). Näistä 11 tehtiin muihin oppiaineisiin kuin arkeologia tai ulkomaisissa yliopistoissa – Suomea koskevia aiheita käsiteltiin näissä yhteyksissä neljässä tutkimuksessa. Keski- ja historiallinen aika olivat kymmenen väitöskirjan aihepiirinä. Perinteinen kronologinen jako oli nähtävissä 12 työssä, jotka käsittelivät kivi-, pronssi- ja rautakautisia aiheita. Uutuutena mukaan tulevat pitkän aikavälin synteesejä luovat väitöskirjat, joita tehtiin viisi. Lisäksi kahden työn aihe oli metodinen ja kolmessa tutkielmassa käsiteltiin

6 Arkeologien valmistumisaikoja pidetään pitkinä, mutta vertailu historian alaan (tosin tietoja on vain 1980-luvulle saakka) osoittaa, että tilanne on ollut siellä melko samanlainen (Strömberg 1998a, 49).

7 Helsingin yliopistossa on tarkastettu lisensiaatintutkimus viimeksi vuonna 2008, Oulussa 2006 ja Turussa 2004.

arkeologian historiaa. Määrän lisääntyessä myös aiheiden kirjo on kasvanut.

Mistä johtuu tällainen nopea muutos? Taustalla vaikuttavat yleisemmät yhteiskunnalliset ja tiedepoliittiset pyrkimykset – tohtoreiden määrää on pyritty lisäämään alalla kuin alalla tietoisesti. Myös työmarkkinoilla on tapahtunut suuri rakennemuutos, sillä 1990-luvun lamavuosien jälkeen julkinen talous – arkeologien pääasiallinen työnantaja – ei ole palautunut entiselleen. Museoissa, Museovirastossa ja yliopistoissa on tarjolla entistä vähemmän töitä. Lisäksi arkeologian alan väitöskirjoihin on nykyään mahdollista saada rahoitusta. Säätiöiden apurahan saajien listoissa on mukana lähes aina arkeologeja. Valtakunnallinen tutkijakoulu on toisella kierroksella ja se on omalta osaltaan lisännyt saatavilla olevan rahoituksen määrää. Jatkoopinnoista on siis tullut käytännöllinen mahdollisuus työllistää itseään tilanteessa, jossa alan töitä on hankala löytää.

Viimeisen vaiheen tohtoreiden työllistyminen on hankalampaa selvittää kuin aikaisempien vaiheiden – uusimmat ovat tuskin vielä ehtineet ryhtyä hakemaan post-doc -rahoitusta. Noin kolmasosa on hankkinut dosentuurin. Yliopistollisen toimen on saanut kuusi valmistunutta ja heidän joukossaan on yksi professori. Ulkomaisissa yliopistoissa tai tutkimuslaitoksissa toimii ainakin seitsemän henkilöä. Museovirasto ja museot työllistävät neljä henkilöä. Yksityisyrittäjänä toimii kaksi tohtoria. Suurin osa on kuitenkin vapaita tutkijoita eli he työllistävät itsensä henkilökohtaisin apurahoin, ovat Suomen Akatemian tutkijoina tai mukana erilaisissa yhteisprojekteissa. Neljä näistä vapaista tutkijoista asuu ja harjoittaa ammattiaan Suomen rajojen ulkopuolella. Vain hyvin harvat Suomessa asuvista ja toimivista tohtoreista ovat tietääksemme vailla minkäänlaista tutkimusrahoitusta.

Arkeologian tohtoreiden tulevaisuus?

Arkeologia on Suomessa pieni humanistinen ala ja kysymys siitä, mihin nämä kaikki tohtorit päätyvät on hyvin aiheellinen. Jo 1980-luvulla katkesi vanha perinne, jossa Museovirasto- ja yliopistourat olivat osa yhtä ja samaa akateemista polkua. Siinä missä aiemmin siirryttiin sujuvasti puolelta toiselle, niin nyt akateemisuus liittyy pääosin vain yliopistolliseen uraan. Pätevyys Museoviraston virkoihin määritetään muilla keinoin, ennen kaikkea työelämässä saadulla kokemuksella. Uuden yliopistolain voimaan tulon jälkeen tilanne yliopistojen toimien täytössä on myös muuttunut – akateeminen pätevyys saatetaan sielläkin tarvittaessa ohittaa yleisen sopivuuden niin vaatiessa ainakin esimerkiksi yliopistonopettajien toimia täytettäessä.

Kysymystä pitää kuitenkin tarkastella myös koko tieteenalan kannalta. Arkeologian tutkimus on 1990-luvun loppupuolelle saakka tehty pääasiassa pro gradu -tutkielmissa, jossa tulokset jäävät käytännössä näkymättömiin, jollei niistä julkaista artikkeleita. Tiedeyhteisön sisällä tiedetään mistä uusi tieto löytyy, mutta ulkopuoliselle tiedeyhteisölle arkeologia on ollut varsin näkymätön ala. Ainakin toistaiseksi useimmat väitökset julkaistaan, ja ne leviävät siten useimmiten myös Suomen ulkopuolelle. Tohtoreiden jatkotutkimukset päätyvät usein myös julkaisuihin, joten nekin ovat näkyviä.

Tohtorit voivat perustaa omia tutkimusryhmiä, hakea niille rahoitusta ja työllistää niissä muita arkeologeja. Hakijoiden korkeat akateemiset oppiarvot lisäävät hakemusten arvostusta niiden arvioijien silmissä. Erilaisten kotimaisen tutkimuksen tilaa ja tulevaisuutta arvioivien työryhmien jäsenyyksissä tohtorius on usein perusedellytys, sillä muiden alojen osallistujat ovat erittäin suurella todennäköisyydellä vähintäänkin tohtoreita. Tieteen kansainvälistyminen on Suomessa tällä hetkellä erittäin tärkeää ja siinäkin tohtorius tuo mukanaan lisäarvoa – ulkomaiset partnerit kun useimmiten ovat oppiarvoltaan tohtoreita. Muodollinen pätevyys on siis myös tär-

keää, ei pelkästään muuten hankittu kokemus ja tietämys!

Suomen Akatemian vuonna 2009 tehdyn Suomen tieteen tilan arvioinnissa todettiin pienten humanististen alojen kärsivän huipputason senioritutkijoiden puutteesta ja tämä pätee arkeologiankin alalla (Suomen Akatemia 2009: 138; ks. myös Maaranen 2011). Kolme professoria ei luultavasti ole riittävä määrä osoittamaan alan merkitystä ja laajuutta. Tarvitsemme suurempaa joukkoa arvostettuja arkeologian tutkijoita. Vain yksi arkeologi on toistaiseksi kelpuutettu jäseneksi esimerkiksi yliopistojen humanistisen alan huippuyksiköihin, mitä ehkä voi pitää jonkinlaisena merkinä siitä millainen kuva arkeologiasta on muualla tiedeyhteisössä. Samalla se kertonee jotain myös alan kohtalaisen huonosta verkostoituneisuudesta humanistisen alan piirissä yliopistojen sisälläkin. On vaikeaa edistää alaa, jos ei ole vallan keskiössä tai edes liitoksissa siihen.

Sama pätee mahdollisesti myös arvioitaessa arkeologian kuvaa suuren yleisön silmissä. Siinä missä maisteria pidettiin ennen korkeasti koulutettuna ja arvostettuna henkilönä, niin nykyään samaan arvonantoon vaaditaan tohtorin tutkinto. Tohtori on suuren yleisön silmissä pätevämpi ja ehkä kiinnostavampi seurattava kuin maisteri tai epämääräinen ”tutkija”. Tarvitsemme myös hyviä tutkimustuloksia ja toisaalta niiden myös muodollisesti päteviä esittäjiä, jotta voimme popularisoida arkeologiaa tehokkaammin.

Nähtäväksi jää moniko nyt valmistuneista ja tulevista tohtoreista pystyy jatkamaan alalla. Tällä hetkellä rahoitusmahdollisuudet post doc -uralla painottuvat voimakkaasti tutkijanuran alkuvaiheeseen (Vuola 2010). Tämä saattaa tuottaa ongelmia niille, jotka ovat valmistuneet 2000-luvun alkupuolella. Jo meritoituneet, mutta vailla vakinaista virkaa olevat tutkijat ovat nyt jo usein tyhjän päällä. Muutokset rahoitusmallissa perustunevat osin reaktioon tohtorien määrän valtavaan

lisääntymiseen ja onkin kiinnostavaa nähdä miten tilanne muuttuu, kun nämä massat alkavat vanhentua eikä vakinaisia toimia heille kuitenkaan löydy yliopistomaailmasta tai ehkä edes sen ulkopuolelta ilman alan vaihtoa.

Lopuksi

Opetusministeriön Tohtorien tarve 2020 -julkaisussa (2010: 116–119) esitetään, että ikärakenteen ja työpaikkojen määrän huomioon ottaen tohtorien tutkintojen määrän vähentämistä historiatieteiden alalla tulisi ainakin arvioida lähivuosina. Mikäli vähentämistarvetta huomataan, niin linjaukset vaikuttanevat lähivuosina aloituspaikkoihin ja rahoitukseen. Tästä huolimatta suomalainen arkeologia kyllä tarvitsee kaikkia tohtoreitaan – sekä alalla nyt toimivia että tulevia. Tarvitsemme tieteenalana vielä enemmän kriittistä massaa kuin mitä meillä tällä hetkellä on. Toivoa sopii, että nykyisistä mahdollisimman moni pystyy jäämään alalle ja edistämään sitä eri tavoin. Arkeologia tarvitsee tohtoreiden tuomaa arvovaltaa ja näkyvyyttä.

Kirjallisuus ja lähteet

Elektroniset lähteet

Helsingin yliopisto, arkeologian oppiaine: Luettelo opinnäytetöistä 1990–2011 (Luettu 1.11.2011; http://www.helsinki.fi/arkeologia/kirjasto_arkisto/opinnaytetyot.html)

Kansallisbiografia (Luettu 1.11.2011; <http://www.kansallisbiografia.fi/>)

Oulun yliopisto, arkeologian oppiaine: Luettelo opinnäytetöistä 1998–2011 (luettu 1.11.2011; <http://www oulu.fi/hutk/yleark/tutkimus/opinnaytteet.html>)

Turun yliopisto, arkeologian oppiaine: Luettelo opinnäytetöistä 1968–2011 (Luettu

1.11.2011; <http://www.hum.utu.fi/oppiaineet/arkeologia/arkisto/opinnaytteet/index.html>)

Kirjallisuus

Ahl-Waris, Eva 2011: K. A. Bomansson (1827–1906): pionjär inom arkeologi och arkivväsende i Finland. *Humanistilehti* 12, 12–15.

Maaranen, Päivi 2011: Tulevaisuus ja arkeologia: mitä haluamme – mitä saamme? *Arkeologipäivät 2010*. (Luettu 31.12.2011: http://www.sarks.fi/ap/ap2010/ap2010_03_maaranen.pdf)

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010: Tohtoritarve 2020-luvulla. Ennakointia tohtorien työmarkkinoiden ja tutkintotarpeiden pitkän aikavälin kehityksestä. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:13. (Luettu 1.4.2011; <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2010/liitteet/okm13.pdf?lang=fi>.)

Salminen, Timo 1993: Suomalaisuuden asialla. Muinaistieteen yliopisto-opetuksen syntyvaiheet n. 1877–1923. *Helsinki Papers in Archaeology* 6.

Sihvo, Pirkko 2001: Palava mieli. *Kansatieteellinen arkeologi* Theodor Schvindt. Saarijärvi.

Suomen Akatemia 2009: Suomen tieteen tila ja taso 2009. Suomen Akatemian julkaisuja 9/09. (Luettu 1.4.2011; <http://www.aka.fi/Tiedostot/Tiedostot/Julkaisut/Suomen%20tieteen%20tila%20ja%20taso%202009.pdf>.)

Strömberg, John 1998a: Den framgångrike forskaren – doktorerna i historia. Teoksessa: Päiviö Tommila (toim.), *Historiantutkijan muotokuva*, 33–53. Suomen Historiallinen Seuran Käsikirjoja 17:2.

Strömberg, John 1998b: Doktorernas bakgrund och yrkesverksamhet. Teoksessa: Päiviö Tommila (toim.), *Historiantutkijan muotokuva*, 81–93. Suomen Historiallinen Seuran Käsikirjoja 17:2.

Viitanen, Eeva-Maria 2006: Suomalaisia klassillisen arkeologian opinnäytetöitä viime vuosikymmeniltä. *Fossa* 2, 10–17.

Vuola, Elina 2010: Keskipolven tutkijoiden uranäkymät heikkenevät Suomen yliopistoissa. *Tieteessä tapahtuu* 28:8, 44–48. (Luettu 1.4.2011; <http://ojs.tsv.fi/index.php/tt/article/view/3800/3590>.)

TAULUKKO 1.

Vuosi	Sukunimi	Etunimi	Paikka	Väitöskirja	Oppiaine	Ura
1858	Bomansson	Karl August	Hki	Om Ålands formmnen.	Historia	Arkistonhoitaja, Valtionarkisto.
1876	Aspelin	Johan Reinhold	Hki	Suomalais-ugrilaisen muinaistutkinnon alkeita. [Ilmestyi jo 1875.]	Suomen ja Pohjoismaiden historia	Ylimääräinen pohjoismaisen arkeologian professori, Helsingin yliopisto; valtionarkeologi (professori).
1891	Appelgren(-Kivalo)	Hjalmar	Hki	Suomen muinaislinnat. SMYA 12.	Arkeologia	Valtionarkeologi.
1892	Schvindt	Theodor	Hki	Tietoja Karjalan rautakaudesta Käkisalmen kihlakunnan alalta saatujen löytöjen mukaan. SMYA 14.	Arkeologia	Intendentti, Muinaistieteellinen toimikunta; valtiopäiväedustaja; dosentti.
1905	Hackman	Alfred	Hki	Die ältere Eisenzeit in Finnland. Vol. 1: Die Funde aus den fünf ersten Jahrhunderten n. Chr.	Arkeologia	Intendentti, Muinaistieteellinen toimikunta; professorin arvonimi.
1909	Ailio	Julius	Hki	Übersicht der steinzeitlichen Wohnplatzfunde in Finland [sic].	Arkeologia	Osastonjohtaja, Muinaistieteellinen toimikunta; kansanedustaja, opetusministeri; dosentti.
1911	Tallgren	Aarne Michael	Hki	Die Kupfer- und Bronzezeit in Nord- und Ostrussland I: Die Kupfer- und Bronzezeit in Nordwestrussland, Die ältere Metallzeit in Ostrussland. SMYA 25:1.	Arkeologia	Amanuessi, Valtion historiallinen museo; professori, Tartto, Viro; professori, Helsingin yliopisto; dosentti.
1914	Rinne	Juhani	Hki	Suomen keskiaikaiset mäkilinnat 1: Myöhäisesihistorialliset ja niihin palautuvat keskiaikaiset linnat.	Historia	Osastonjohtaja, Muinaistieteellinen toimikunta; valtionarkeologi.
1915	Pälsi	Sakari	Hki	Riukjärven ja Piiskunsalmen kivikautiset asuinpaikat Kaukolassa. SMYA 28:1.	Arkeologia	Osastonjohtaja, Muinaistieteellinen toimikunta; kirjailija; professorin arvonimi.
1918	Nordman	Carl Axel	Tanska	Studier över gånggriftkulturen i Danmark.	Arkeologia	Osastonjohtaja, Muinaistieteellinen toimikunta; valtionarkeologi.
1933	Europaeus (Äyräpää)	Aarne	Hki	Über die Streitaxtkulturen in Russland: Studien über die Verbreitung neolithischer Elemente aus Mitteleuropa nach Osten. Eurasia septentrionalis antiqua 8.	Arkeologia	Osastonjohtaja, Muinaistieteellinen toimikunta; henkilökohtainen ylimääräinen professori, Helsingin yliopisto; dosentti.
1938	Salmo	Helmer	Hki	Die Waffen der Merowingerzeit in Finnland. SMYA 42:1.	Arkeologia	Osastonjohtaja, Muinaistieteellinen toimikunta.

Vuosi	Sukunimi	Etunimi	Paikka	Väitöskirja	Oppiaine	Ura
1939	Kivikoski	Ella	Hki	Die Eisenzeit im Aurafussgebiet. SMYA 43.	Arkeologia	Osastonjohtaja, Muinaistieteellinen toimikunta; professori, Helsingin yliopisto; dosentti.
1943	Cleve	Nils	Hki	Skelettgravfälten på Kjuloholm i Kjulo. Den yngre folkvandringstiden. SMYA 44:1.	Arkeologia	Osastonjohtaja, Muinaistieteellinen toimikunta; valtionarkeologi; dosentti; professorin arvonimi.
1954	Meinander	Carl Fredrik	Hki	Die Bronzezeit in Finnland. SMYA 54.	Arkeologia	Intendentti, Muinaistieteellinen toimikunta; professori, Helsingin yliopisto; dosentti.
1956	Luho	Ville	Hki	Die Askola-Kultur: die frühesolithische Steinzeit in Finnland. SMYA 57:1.	Arkeologia	Toimistopäällikkö, Museovirasto; dosentti.
1959	Gardberg	Carl Jacob	Hki	Åbo slott under den äldre Vasatiden: en bygnadshistorisk undersökning. SMYA 60.	Taidehistoria	Johtaja, Turun maakuntamuseo; valtionarkeologi.
1965	Erä-Esko	Aarni	Hki	Germanic Animal Art of Salin's Style I in Finland. SMYA 63.	Arkeologia	Toimistopäällikkö, Muinaistieteellinen toimikunta/ Museovirasto; dosentti
1966	Edgren	Torsten	Hki	Jäkärälä-gruppen: en västfinsk kulturgrupp under yngre stenålder. SMYA 64.	Arkeologia	Vt. professori, Turun yliopisto; osastonjohtaja, Museovirasto; dosentti; professorin arvonimi.
1968	Drake	Knut	Hki	Die Burg Hämeenlinna im Mittelalter: eine baugeschichtliche Untersuchung. SMYA 68.	Taidehistoria	Johtaja, Turun maakuntamuseo; dosentti.
1968	Salo	Unto	Hki	Die frühromische Zeit in Finnland. SMYA 67.	Arkeologia	Johtaja, Satakunnan museo; professori, Turun yliopisto; dosentti.
1974	Siiriäinen	Ari	Hki	Studies Relating to the Shore Displacement and Stone Age Chronology in Finland. Helsingin yliopiston arkeologian laitoksen julkaisuja 10.	Arkeologia	Intendentti, Museovirasto; professori, Helsingin yliopisto; dosentti.
1980	Ericsson	Cristoffer	Hki	Roman Architecture Expressed in Sketches by Francesco di Giorgio Martini. Studies in Imperial Roman and Early Christian Architecture. Commentationes humanarum litterarum 66.	Taidehistoria	Apulaisprofessori, Jyväskylän yliopisto; dosentti.

TAULUKKO 2.

Vuosi	Sukunimi	Etunimi	Paikka	Väitöskirja	Oppiaine	Ura
1982	Lehtosalo-Hilander	Pirkko-Liisa	Hki	Luistari III. A Burial-Ground Reflecting the Finnish Viking Age Society. SMYA 82:3.	Arkeologia	Vapaa tutkija; dosentti.
1984	Luoto	Jukka	Turku	Liedon Vanhanlinnan mäkilinna. SMYA 87.	Arkeologia	Amanuenssi, Etelä-Karjalan museo; dosentti.
1984	Nuñez	Milton	Kanada	On the SubNeolithic and Other Cultural Phenomena of the Finnish Stone Age.	Arkeologia	Johtaja, Ålands museum; professori, Oulun yliopisto; dosentti.
1987	Pietilä-Castrén	Leena	Hki	Magnificentia publica: The Victory Monuments of the Roman Generals in the Era of the Punic Wars. Commentationes humanarum litterarum 84.	Klassillinen filologia	Yliopistonlehtori, Helsingin yliopisto; dosentti.
1989	Matiskainen	Heikki	Hki	Studies on the Chronology, Material Culture and Subsistence Economy of the Finnish Mesolithic, 10000–6000 b.p. Iskos 8.	Arkeologia	Johtaja, Suomen lasimuseo; dosentti.
1990	Pihlman	Sirkku	Turku	Kansainvaellus- ja varhaismerovinkiajan aseet Suomessa. Typologia, kronologia ja aseet ryhmästrategioissa. Iskos 10.	Arkeologia	Museologian oppiaineen hoitaja, tutkija, Turun yliopisto.
1990	Taavitsainen	Jussi-Pekka	Hki	Ancient Hillforts of Finland: Problems of Analysis, Chronology and Interpretation with Special Reference to the Hillfort of Kuhmoinen. SMYA 94.	Arkeologia	Tutkija, Museovirasto; professori, Turun yliopisto; dosentti.
1992	Ruuskanen	Jukka-Pekka	Ruotsi	Birds on Aegean Bronze Age Seals: A Study of Representation. Studia archaeologica septentrionalia 2.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
1994	Hiekkänen	Markus	Hki	The Stone Churches of the Medieval Diocese of Turku: A Systematic Classification and Chronology. SMYA 101.	Taidehistoria	Yliopistonlehtori, Helsingin yliopisto; dosentti.
1995	Ahlqvist	Agneta	Hki	Pitture e mosaici nei cimiteri paleocristiani di Siracusa: Corpus iconographicum.	Taidehistoria	Vapaa tutkija; dosentti.
1995	Jarva	Eero	Oulu	Archaologia on Archaic Greek Body Armour. Studia Archaeologica Septentrionalia 3.	Yleinen historia	Yliopistonlehtori, Oulun yliopisto; dosentti.
1996	Forsen	Björn	Hki	Griechische Gliederweihungen. Eine Untersuchung zu ihrer Typologie und ihrer religions- und sozialgeschichtlichen Bedeutung. Papers and Monographs of the Finnish Institute at Athens 4.	Historia	Yliopistonlehtori, Helsingin yliopisto; dosentti.
1996	Rankama	Tuija	Yhdysvallat	Ala-Jalve: Spatial, Technological, and Behavioral Analyses of the Lithic assemblage from a Stone Age – Early Metal Age Site in Utsjoki, Finnish Lapland. BAR International Series S681.	Arkeologia	Vapaa tutkija; dosentti.

TAULUKKO 3.

Vuosi	Sukunimi	Etunimi	Paikka	Väitöskirja	Oppiaine	Ura
1997	Karivieri	Arja	Turku	The Athenian Lamp Industry in Late Antiquity. Papers and Monographs of the Finnish Institute at Athens V.	Arkeologia	Professori, Tukholman yliopisto, Ruotsi; dosentti.
1997	Tammisto	Antero	Hki	Birds in Mosaics. A Study on the Representation of Birds in Hellenistic and Romano-Campanian Tessellated Mosaics to the Early Augustan Age. Acta Instituti Romani Finlandiae 18.	Historia	Vapaa tutkija; dosentti.
1997	Uino	Pirjo	Hki	Ancient Karelia – Archaeological studies. Muinais-Karjala – arkeologisia tutkimuksia. SMYA 104.	Arkeologia	Yli-intendentti, Museovirasto; dosentti.
1998	Aro	Sanna	Hki	Tabal: zur Geschichte und materiellen Kultur des zentralanatolischen Hochplateaus von 1200 bis 600 v. Chr.	Assyriologia	Vapaa tutkija; dosentti
1998	Paavola	Kirsti	Oulu	Kepeät mullat: kirjallisiin ja esineellisiin lähteisiin perustuva tutkimus Pohjois-Pohjanmaan rannikon kirkkohautoista. Acta Universitatis Ouluensis B28.	Arkeologia	Yksityisyritystä; tuntiopettaja, Oulun yliopisto.
1998	Pakkanen	Jari	Hki	Buildings, Columns, and Blocks: Five Studies on Ancient Greek Architecture.	Taidehistoria	Senior Lecturer, Royal Holloway College, Iso-Britannia; dosentti.
1998	Purhonen	Paula	Hki	Kristinuskon saapumisesta Suomeen: uskontoarkeologinen tutkimus. SMYA 106.	Uskontotiede	Osastonjohtaja, Museovirasto; valtionarkeologi; dosentti
1998	Uotila	Kari	Turku	Medieval Outer Baileys in Finland. With Special Reference to Turku Castle. Archaeologia medii aevi Finlandiae III.	Arkeologia	Yksityisyritystä; dosentti.
1999	Costopoulos	Andre	Oulu	Simulation and Modelling for Anthropological Archaeology.	Arkeologia	Associate Professor, McGill University, Kanada; dosentti.
2000	Lönnqvist	Minna	Hki	Between Nomadism and Sedentism: Amorites from the Perspective of Contextual Archaeology.	Arkeologia	Vapaa tutkija; dosentti.
2001	Kriiska	Aivar	Hki	Stone Age Settlement and Economic Processes in the Estonian Coastal Area and Islands.	Arkeologia	Professori, Tarton yliopisto, Viro.
2001	Lavento	Mika	Hki	Textile Ceramics in Finland and on the Karelian Isthmus: Nine Variations and Fugue on a Theme of C. F. Meinander. SMYA 109.	Arkeologia	Professori, Helsingin yliopisto; dosentti.
2002	Ikäheimo	Janne	Oulu	Late Roman African Cookware of the Palatine East Excavations, Rome. A Holistic Approach. BAR International Series S1143.	Arkeologia	Yliopistonlehtori, Oulun yliopisto.
2002	Rajala	Ulla	Iso-Britannia	Human Landscapes in Tyrrhenian Italy. GIS in the Study of Urbanisation, Settlement Patterns and Land Use in South Etruria and Western Latium Vetus.	Arkeologia	Vapaa tutkija; dosentti; ulkomailla.

Vuosi	Sukunimi	Etunimi	Paikka	Väitöskirja	Oppiaine	Ura
2002	Talvio	Tuukka	Hki	Coins and Coin Finds in Finland AD 800–1200. Iskos 12.	Arkeologia	Erikoistutkija, Kansallismuseo, Rahakammio; dosentti.
2002	Tuovinen	Tapani	Oulu	The Burial Cairns and the Landscape in the Archipelago of Åboland, SW Finland in the Bronze Age and the Iron Age. Acta Universitatis Ouluensis B46.	Arkeologia	Vapaa tutkija; dosentti.
2003	Lorentz	Kirsi	Iso-Britannia	Minding the Body: The Growing Body in Cyprus from the Aceramic Neolithic to the Late Bronze Age.	Arkeologia	Research Coordinator, The Cyprus Institute.
2003	Okkonen	Jari	Oulu	Jättiläisten hautoja ja hirveitä kiviröykkiöitä. Pohjanmaan muinaisten kivirakennelmien arkeologiaa. Acta Universitatis Ouluensis B52.	Arkeologia	Yliopistonlehtori, Oulun yliopisto.
2003	Peets	Jüri	Turku	The Power of Iron. Iron Production and Blacksmithy in Estonia and Neighbouring Areas in Prehistoric Period and the Middle Ages. Muinasaja teadus 12.	Arkeologia	Vanhempi tutkija, Tallinnan yliopisto, Historian instituutti, Viro.
2003	Herva	Vesa-Pekka	Oulu	Mind, Materiality and the Interpretation of Aegean Bronze Age Art. From Iconocentrism to a Material-Culture Perspective.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2003	Salminen	Timo	Hki	Suomen tieteelliset voittomaat. Venäjä ja Siperia suomalaisessa arkeologiassa 1870–1935. SMYA 110.	Arkeologia	Vapaa tutkija; dosentti.
2004	Takala	Hannu	Turku	The Ristola Site in Lahti and the Earliest Postglacial Settlement of South Finland.	Arkeologia	Amanuenssi, Lahden kaupunginmuseo.
2005	Franck (ent. Haapanen)	Minna	Yhdysvallat	From a Community to a Community of Practice – The Late Shang Dynasty Site of Miaopu Locus North in Anyang, Henan Province, China.	Arkeologia	Head of Planning and Development, Helsinki Collegium for Advanced Studies.
2005	Halinen	Petri	Hki	Prehistoric Hunters of Northernmost Lapland: Settlement Patterns and Subsistence Strategies. Iskos 14.	Arkeologia	Vapaa tutkija; dosentti.
2005	Junno	Juho-Antti	Oulu	The Use of Body Mass Prediction in Paleoanthropology: Defining Species and Mating System.	Arkeologia	Yliopistotutkija, Oulun yliopisto.
2005	Torres	Xaviera Joerges	Oulu	Importancia de la viruela, gastroenteritis aguda y paludismo en Finlandia entre 1749 y 1850.	Arkeologia	Vapaa tutkija, ulkomailla.
2006	Fewster	Derek	Hki	Visions of Past Glory: Nationalism and the Construction of Early Finnish history. Studia Fennica Historica 11.	Historia	Tutkijatohtori, Helsingin yliopisto.
2006	Korpisaari	Antti	Hki	Death in the Bolivian High Plateau: Burials and Tiwanaku Society. BAR International Series S1536.	Latinalaisen Amerikan tutkimus	Vapaa tutkija.

Vuosi	Sukunimi	Etunimi	Paikka	Väitöskirja	Oppiaine	Ura
2007	Ylimaunu	Timo	Oulu	Aittakylästä kaupungiksi – arkeologinen tutkimus Tornion kaupungistumisesta 18. vuosisadan loppuun mennessä. <i>Studia archaeologica septentrionalia</i> 4.	Arkeologia	Amanuessi, Oulun yliopisto.
2008	Asplund	Henrik	Turku	Kymittäe. Sites, Centrality and Long-term Settlement Change in the Kemiönsaari Region in SW Finland. <i>Annales Universitatis Turkuensis B</i> 312.	Arkeologia	Amanuessi, Turun yliopisto; dosentti.
2008	Berzins	Valdis	Oulu	Sarnate: Living by Coastal Lake during the East Baltic Neolithic. <i>Acta Universitatis Ouluensis B</i> 86.	Arkeologia	Tutkija, Latvijas vēstures institūts, Latvia.
2008	Harjula	Janne	Turku	Before the Heels. Footwear and Shoemaking in Turku in the Middle Ages and at the Beginning of the Early Modern Period. <i>Archaeologia Medii Aevi Finlandiae XV</i> .	Arkeologia	Vapaa tutkija; dosentti.
2008	Lahelma	Antti	Hki	A Touch of Red. Archaeological and Ethnographic Approaches to Interpreting Finnish Rock Paintings. <i>Iskos</i> 15.	Arkeologia	Yliopistonlehtori, Helsingin yliopisto.
2008	Lönnqvist	Kenneth	Hki	New Perspectives on the Roman Coinage on the Eastern Limes in the Late Republican and Roman Imperial Period.	Historia	Vapaa tutkija.
2008	Mannermaa	Kristiina	Hki	The Archaeology of Wings. Birds and People in the Baltic Sea Region during the Stone Age.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2008	Tourunen	Auli	Turku	Animals in an Urban Context. A Zooarchaeological Study of the Medieval and Post-Medieval Town of Turku. <i>Annales Universitatis Turkuensis B</i> 308.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2009	Koponen	Anu	TKK	Vitruvius and the Domestic Fantasy World: Roman Wall Paintings in their Architectural Context.	Arkkitehtuuri	Vapaa tutkija.
2009	Puputti	Anna-Kaisa	Oulu	Living with Animals: A Zooarchaeology of Urban Human-Animal Relationships in Early Modern Tornio, 1621–1800.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2009	Vaneckhout	Samuel	Oulu	Aggregation and Polarization in Northwest Coastal Finland: Socio-ecological Evolution between 6500 and 4000 cal BP	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2009	Vuorinen	Juha-Matti	Turku	Rakennukset ja rakentajat Raision Ihalassa rautakauden lopulla ja varhaisella keskiajalla. <i>Annales Universitatis Turkuensis C</i> 281.	Arkeologia	Vapaa tutkija; ulkomailla.
2010	Ahl-Waris	Eva	Hki	Historiebruk kring Nådendal: och den kommemorativa anatomin av klostrets minnesplats. Skrift utgiven av Societas Sanctae Birgittae.	Historia	Vapaa tutkija.

Vuosi	Sukunimi	Etunimi	Paikka	Väitöskirja	Oppiaine	Ura
2010	Berg	Ria	Hki	Il mundus muliebris nelle fonti latine e nei contesti pompeiani.	Klassillinen filologia	Vapaa tutkija.
2010	Holmblad	Peter	Ruotsi	Coastal Communities on the Move: House and Polity Interaction in Southern Ostrobothnia 1500 BC–AD 1. Archaeologia and Environment 26.	Arkeologia	Yliopistonlehtori, Uumajan yliopisto, Ruotsi.
2010	Holmqvist-Saukkonen	V. Elisabeth	Iso-Britannia	Ceramics in Transition: A Comparative Analytical Study of Late Byzantine – Early Islamic Pottery in Southern Transjordan and the Negev.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2010	Immonen	Visa	Turku	Golden Moments. Artefacts of Precious Metals as Products of Luxury Consumption in Finland c. 1200–1600. Archaeologia Medii Aevi Finlandiae XVI.	Arkeologia	Vapaa tutkija; dosentti.
2010	Majantie	Kirsi	Turku	Muotia, mukavuutta ja mielipiteitä: kaakeliuuni yhteiskunnallisten muutosten ilmentäjänä keskiajan ja uuden ajan alun Suomessa. Archaeologia Medii Aevi Finlandiae XVII.	Arkeologia	Vapaa tutkija; ulkomailla.
2010	Lipkin	Sanna	Oulu	Textile-making in Central Tyrrhenian Italy from the Final Bronze Age to the Republican Period.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2010	Rainio	Riitta	Hki	Suomen rautakautiset kulkuset, kellot ja kelloriipukset: äänimaiseman arkeologiaa. Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisusarja 138.	Musiikkitiede	Vapaa tutkija.
2010	Viitanen	Eeva-Maria	Hki	Locus Bonus: The Relationship of the Roman Villa to its Environment in the Vicinity of Rome. e-Thesis Helsinki.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2010	Wessman	Anna	Hki	Death, Destruction and Commemoration. Tracing Ritual Activities in Finnish Late Iron Age Cemeteries (AD 550–1150). Iskos 18.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2011	Mökkönen	Teemu	Hki	Studies on Stone Age Housepits in Fennoscandia (4000–2000 cal BC) – Changes in Ground Plan, Site Location and Degree of Sedentism.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2011	Nurmi	Risto	Oulu	Development of the Urban Mind – An Object Biographical Approach, the Case Study of the Town of Tornio, Northern Finland.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2011	Äikäs	Tiina	Oulu	Sacred Places in Sámi Ritual Landscape.	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2011	Maijanen	Heli	Oulu	Stature Estimation from Skeletal Elements – General Problems and Small Solutions	Arkeologia	Vapaa tutkija.
2012	Kouki	Paula	Hki	The Hinterland of a City – Rural Settlement and Land Use in the Petra Region from the Nabataean-Roman to the Early Islamic Period	Arkeologia	Vapaa tutkija.